

TALLINNA
TEHNIKAKÕRGGKOOI
TTK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tehnoloogiliste lahenduste kasutamine Eesti üldhooldekodudes

Kristiina Hein ja Maiu Helmeste
Juhendajad: Jaanika Kirs ja Helen Kool

Elanikkonna vananemine, tööjõu vähesus ning ootused teenuste kvaliteedile suurendavad vajadust digitaalsete ja nutikate tehnoloogiliste lahenduste ehk **heaolutehnoloogiate** järele.

Uuringu eesmärk: kaardistada Eesti üldhooldusteenust pakkuvate asutuste tehnoloogiliste lahenduste kasutus ning analüüsida nende mõju töökorraldusele ja teenuse kvaliteedile.

Valim ja vastajad:

- Küsitlus saadeti 189-le üldhooldusteenuse osutajale, vastas 62%. Vastajatest 51% olid avalik-õiguslikud ja 49% eraõiguslikud asutused, millest 75% olid asutuste juhid.
- Uuring viidi läbi 2025. aasta märtsis.

INFOSÜSTEEMIDE KILLUSTATUS JA EXCELI DOMINEERIMINE

Riiklikud infosüsteemid on levinud (kohustuslikkuse tõttu):

- STAR (seadusega kohustuslik süsteem KOV-dele) kasutus 81%
- Terviseportaal (andmevahetus tervishoiuga) kasutus 43%

Eraõiguslike infosüsteemide madal kasutus ja killustatus:

- 69% vastanutest ei kasuta üldse eraõiguslikke infosüsteeme
- Levinumad eraõiguslikud süsteemid: ELDYcare (10%), Liisa (8%), Fleet Complete (6%)

Excel kui peamine tööriist:

- 91% vastanutest kasutab **Excelit** (töögraafikud (72%), hooldusplaanid (57%) ning erinevate andmete säilitamine (62%))

Exceli laialdane kasutus viitab sageli ainsale mugavale lahendusele, kui puuduvad eelarve või personali pädevus keerukamate süsteemide kasutamiseks.

Paberdokumentide osakaal:

- 68% vastajatest kasutab paberdokumente mõõdukalt kuni väga palju
- 69% tõi välja, et asutuses ei kasutata dokumendihaldussüsteemi

Põhilised paberkandjal säilitatavad dokumendid:

- Isikuttõendavate dokumentide koopiad (86%)
- Hooldusplaanid (83%)
- Hooldusteenuse lepingud (78%)

Paberkandjal säilitatakse eelkõige õiguslikult olulisi ja igapäevase teenuse osutamiseks hädavajalikke dokumente.

Peamised takistused digitaalsele üleminekule (paberdokumentide säilitamise põhjused):

- Vähesed digipädevused töötajate seas (68%)
- Internetiühenduse tõrked (25%)
- Usaldamatus tehnoloogia osas (24%)
- Puudub juurdepääs arvutitele (14%)

Tehniliste ja rahaliste ressursside nappus (sobiva programmi puudumine, tasulisus) takistab üleminekut.

Kliendi turvalisuse tagamine on prioriteet (jälgimisseadmed):

- Kõige levinumad hädaabinupud (64%), kaamerad üldkasutatavtes ruumides (38%) ja ukseandurid ja signaalseadmed (23%)
- Vähem kasutatakse GPS-käevõrusid (8%), voodi- ja kukkumisandureid (2-6%)

60% vastajatest hindas, et tehnoloogilised jälgimislahendused toetavad klientide paremat kaitset ja ohutust.

Liikumis- ja teisaldamisvahenditest on levinumad:

- Lingtõstuk (72%), pööramisplaat/kliendi teisaldaja (39%)

20% vastanutest ei kasuta liikumis- ega teisaldamisvahendeid üldse.

Raviskeemi järgimise seadmed:

- Kasutusel lokaalsed ravimidosaatid (48%), ravimilindid (9%), ei kasuta (42%)

Kliendid vaatavad televiisorit ja kuulavad raadiot.

Digivahendite kasutamine suhtlemisel: nuputelefon (82%), nutitelefon (72%), arvuti (51%) ja tahvelarvuti (45%).

Harvemini kasutatakse erilahendusi (projektorid, mängukonsoolid ja suhtlusrobotid).

Sotsiaalsete robotite kasutus on pigem tagasihoidlik, 23 % kasutatakse robotlemmikuid nagu kass, koer ja lind.

Pooltes asutustes puuduvad tehnoloogilised lahendused või kasutatakse neid minimaalselt.

Kasutajate hinnangud:

- Töökoormus väheneb (37%)
- Efektiivsus suureneb (38%)
- Teenuse kvaliteet suureneb (58%)
- Töötajate heaolu tõus (43%)

Tähelepanek planeerimise osas:

50% vastanutest ei teostanud enne digilahenduste kasutuselevõttu sisulist analüüsi (vajaduste, riskide või kasu-kulu põhine)

TEHNOLOOGILISTE LAHENDUSTE KASUTUSELEVÕTU PÕHJUSED

- Teenuse kvaliteedi parandamine (**43%**)
- Kiirema ja tõhusama tööprotsessi võimaldamine (**37%**)
- Personali füüsilise koormuse vähendamine (**31%**)
- Parem andmete kättesaadavus (**30%**)
- Paberimajanduse vähendamine (**21%**)
- Kulude kokkuhoid (**18%**)

- Ühtne hoolekande andmebaas/süsteem (**66%**)
- Virtuaalsed koolituskeskkonnad personalile (**38%**)
- Videokõne platvormid klientidele lähedastega suhtlemiseks (**29%**)
- AI-põhised jälgimissüsteemid ja assistendid (**26%**)
- Telemeditsiini lahendused ja hooldusrobotid (**19%**)

*Vähene huvi tehnoloogia kasutuselevõtu osas vaid **9%***

TEHNOLOOGILISTE LAHENDUSTE KASUTAMISE PEAMISED TAKISTUSED

Rahapuudus (**69%**)- kõige suurem takistus

Töötajate vähesed digioskused (**64%**)

Vastaja personali puudus (**34%**)

Juhtkonna vähene teadlikkus (**20%**)

Tehnilised probleemid

- Ebastabiilne internet (**25%**)
- Puudub juurdepääs arvutitele (**14%**)
- Sobivate programmide vähesus või tasulisus (**4%**)

Harjumuspärased töövõtted ja usaldamatus tehnoloogia osas nii personali kui klientide osas.

INFORMATSIOONI JA TOE VAJADUS

- Millised lahendused on juba olemas? (**16%**)
- Erisugust infot (**14%**) (infopuudus, ebakindlus, kust alustada)
- Häid praktika näiteid ja tutvustusi (**14%**)
- Negatiivseid kogemusi (**2%**)

Soovitud tugi:

- Koolitused
- Valdkonna rahastusvõimalusi

- Tee eeltööd ja vali hoolikalt teenusepakkuja
- Lähtu hooldekodu suurusest ja vajadusest
- Sotsiaalsete robotite kasutamine toob rõõmu ja rahulolu
- Häirenupu rakendamine toimib edukalt
- Tehnoloogiate kasutamine parandab oluliselt hooldusteenuse kvaliteeti ja optimeerib rutiinseid hooldustegevusi (tõuseb personali rahulolu)
- Tööd saab hõlbustada interaktiivsete abivahenditega

- Tehnoloogiate kasutamine Eesti üldhooldekodudes tõuseb, kuid on väga ebaühtlane
- Kõige enam kasutatakse turvalisust tõstvaid lahendusi
- Töökorralduse digilahendused on killustunud ja paber on endiselt levinud
- Tehnoloogia mõju on valdavalt positiivne
- Peamised takistused on raha, digipädevus ja teadmiste puudus

Healutehnoloogiliste lahenduste kasutuselevõttu on vaja Eestis **kiirendada ja laiendada**, et pakkuda kvaliteetset hoolekandeteenust ja vähendada kasvavat hoolduskoormust.

TÄNAN KUULAMAST!